

ІНСТИТУТ
ЕВОЛЮЦІЙНОЇ
ЕКОНОМІКИ

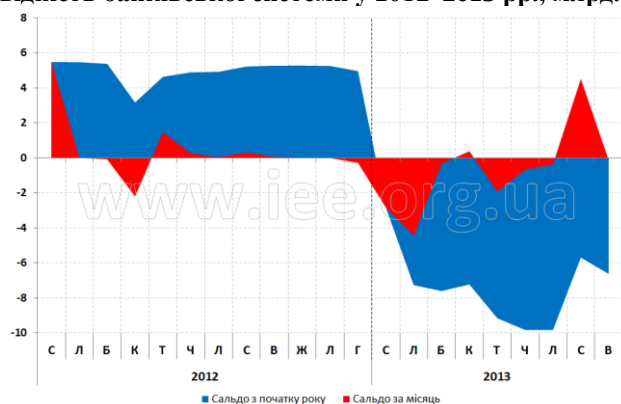
ЛІКВІДНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

місячний огляд

Вересень 2013

Зважаючи на зростання попиту на іноземну валюту на міжбанку, НБУ збільшив обсяги **стерилізаційних операцій** (у 3 рази з 20 млрд. грн. у серпні до 61 млрд. грн. у вересні), водночас скоротивши обсяги рефінансування комерційних банків (на 5,4 млрд. грн. з 6,3 млрд. грн. у серпні до 1 млрд. грн. у вересні).

Динаміка мобілізаційних операцій НБУ та їхній вплив на ліквідність банківської системи у 2012–2013 рр., млрд. грн.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Вилучення коштів відбувалося через:

- валютний канал – з метою стабілізації ситуації НБУ проводив валютні **інтервенції**, від'ємне сальдо за якими становило 582,4 млн. дол. США (в еквіваленті);

- зростання залишку **бюджетних коштів** у нацвалюті на рахунку в НБУ на 2,1% до 4,1 млрд. грн.

Надходження коштів відбувалося через **фондовий канал** – обсяг ОВДП на балансі НБУ зріс на 3 млрд. грн.

У структурі монетарної бази в серпні відбулися такі зміни:

- зростання **готівки поза банками** – на 2% до 225,2 млрд. грн.;
- зростання залишку **обов'язкових резервів на окремому рахунку в НБУ** – на 45% до 7,4 млрд. грн.;

- скорочення **готівки поза банками** – на 0,4% до 224,3 млрд. грн.;
- зростання залишку обов'язкових резервів на окремому рахунку в НБУ на 31% до 9,7 млрд. грн.;

- середній рівень коррахунків збільшився на 5,2% до 27,2 млрд. грн. та коливався в діапазоні 26–29 млрд. грн.

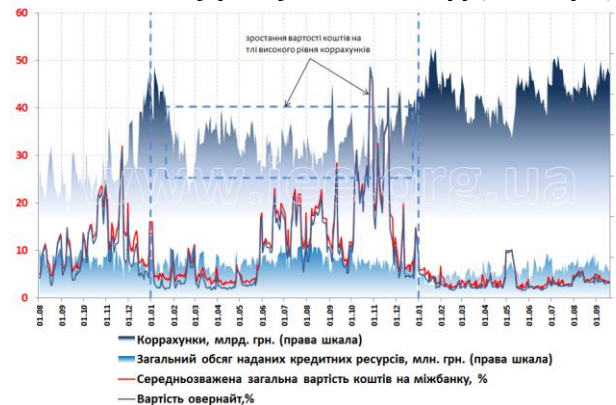
Середньозважена ставка **овернайт** зменшилася на 0,6 в.п. до 4,2% на кінець вересня.

Зважаючи на зазначене, **монетарна база** зросла лише на 0,3% до 284,6 млрд. грн.

На тлі зростання середньомісячної ставки за депозитами у **нацвалюті** з 9,7% у серпні до 10,1% у вересні відбулося прискорення їхньої позитивної динаміки – зростання на 2,7% до 381,7 млрд. грн. **Валютні вклади** зросли на 1% до 249,4 млрд. грн. **Загальний рівень депозитів** у вересні зріс на 2% до 641,7 млрд. грн.

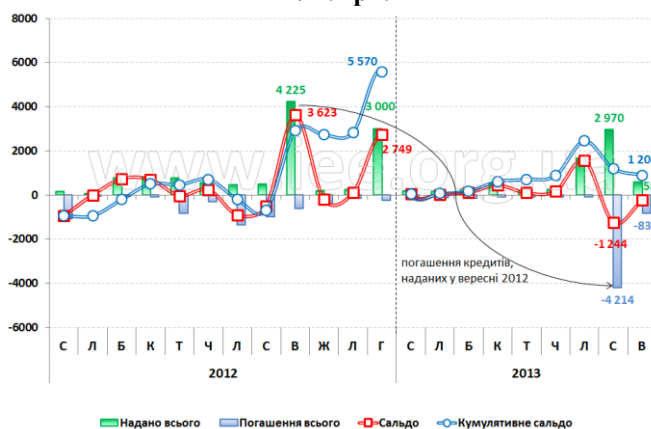
Обсяг кредитів в економіку у вересні зріс лише на 1,6% до 859,1 млрд. грн., що відбулося завдяки прискоренню позитивної динаміки кредитів у **нацвалюті** – зростання на 2,6% до 552,9 млрд. грн. при скороченні кредитів в **інвалюті** на 0,2% до 306,2 млрд. грн.

Динаміка коррахунків та вартості коштів на міжбанківському ринку в 2011–2013 рр., млн. грн., %

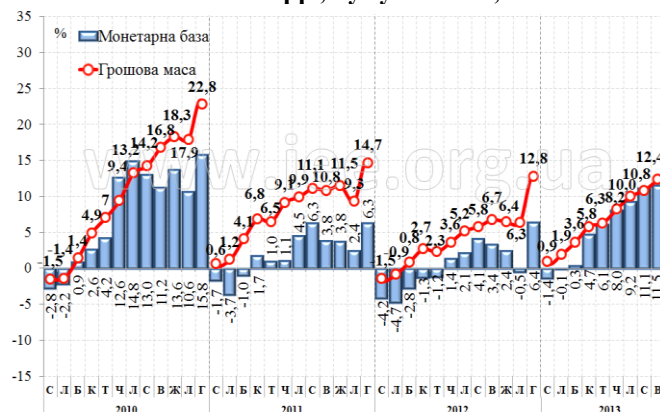
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Обсяги наданих коштів, коштів до погашення та сальдо кредитів рефінансування у 2012–2013 рр., млн. грн.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Динаміка монетарної бази та грошової маси в 2010–2013 рр., кумулятивно, %

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Середньомісячна ставка за кредитами у нацвалюті незначно зросла – з 15% у серпні до 15,2% у вересні, в іноземній залишилася на рівні попереднього місяця – 9,7%.

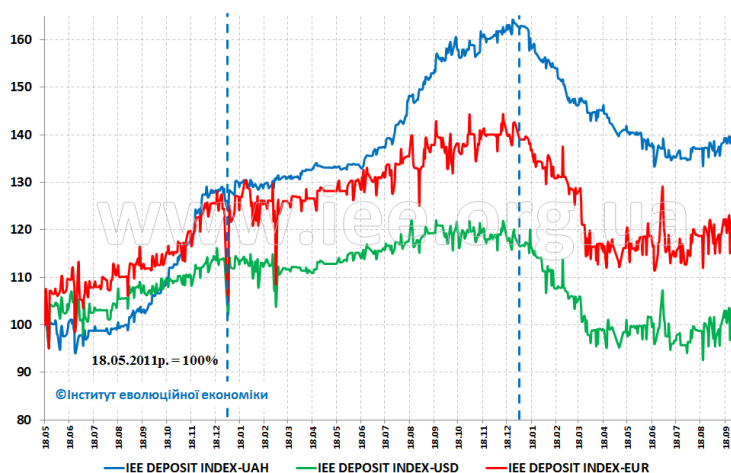
Грошова маса зросла на 1,4% до 868,8 млрд. грн.

Довідково. Правління Національного банку України ухвалило постанову № 371 від 19.09.2013 “Про деякі питання регулювання грошово-кредитного ринку”, в якій, зокрема, з 30 вересня передбачено підвищення норми резервування за довгостроковими коштами і вкладками юридичних і фізичних осіб в іноземній валюті з 5% до 7%.

Відповідно до зазначеної постанови в покриття обов'язкових резервів банки зможуть зараховувати ОВДП в іноземній валюті в розмірі 10% їх балансової вартості в гривневому еквіваленті.

13 серпня 2013 року Правління Національного банку України ухвалило рішення про зниження облікової ставки на 0,5 відсоткового пункту – до 6,5% річних.

Динаміка індексів IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR у 2011-2013 рр., %

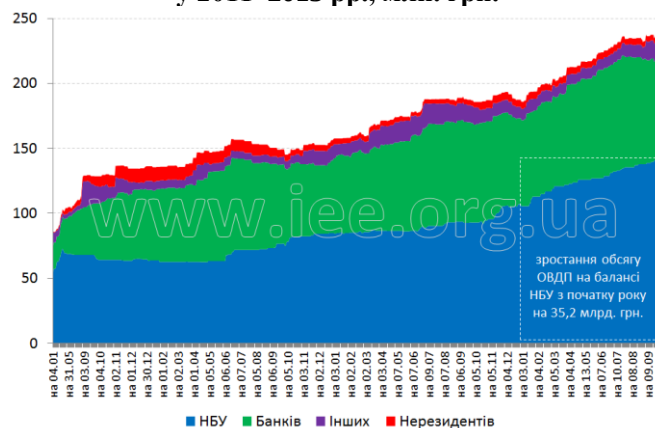
Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Значення та зміна IEE DEPOSIT INDEX* у розрізі валют станом на 01.10.2013

Індекс	Значення, %	Зміна за місяць, в.п.	
IEE DEPOSIT INDEX-UAH	139,1	0,7	↑
IEE DEPOSIT INDEX-USD	102,5	0,9	↑
IEE DEPOSIT INDEX-EUR	120,9	-1,2	↓

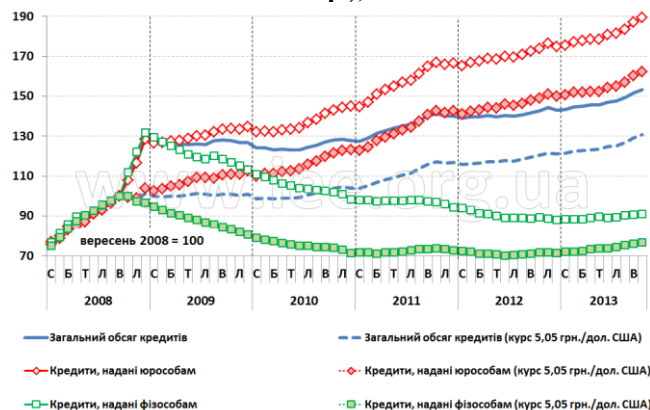
* Індеси IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR розраховуються IEE на основі інформації, яка оприлюднюється НБУ щодо рівня депозитних ставок (за розрахунками агентства Thomson Reuters) як кумулятивні показники динаміки середнього рівня ставок строком 3, 6, 9 та 12 місяців у розрізі валют (гривня, долар США та євро) «Українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) відносно 18.05.2011 – початку розрахунку UIRD.

ОВДП, які знаходяться в обігу, за сумою основного боргу в розрізі утримувачів у 2011–2013 рр., млн. грн.

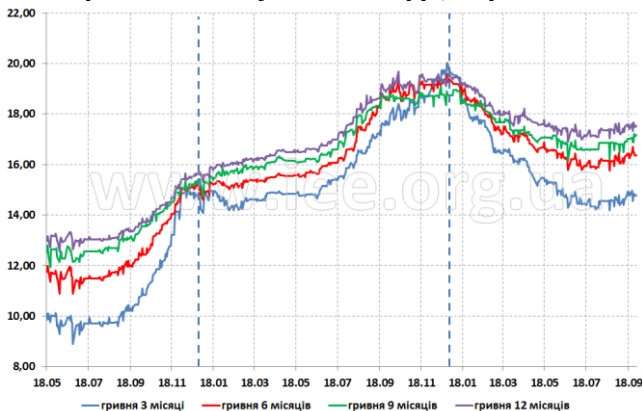
Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Динаміка кредитування у 2008–2013 рр. (з урахуванням та без урахування девальвації гривні в 2008 р.), %

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Динаміка українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб¹ у 2011–2013 рр., % річних

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

¹ Компанія Thomson Reuters розраховує індикативну ставку «Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) за методикою, розробленою спільно з Національним банком України, на основі номінальних ставок ринку депозитів фізичних осіб, які оголошуються провідними учасниками українського ринку банківських депозитів фізичних осіб.

© 2011 [Інститут еволюційної економіки](http://www.iee.org.ua). Всі права захищені.

Цей документ надається винятково як інформація.

Дані публікації в жодному разі не претендують на всеосяжний і повний аналіз ринку. Будь-які думки, висловлені в цьому звіті, мають суб'єктивний характер і можуть відрізнятися від точки зору інших структурних підрозділів Інституту еволюційної економіки в зв'язку з використанням різної методології, підходів і припущень при проведенні аналізу. Всі точки зору і думки (включаючи затвердження та прогнози) належать тільки Інституту еволюційної економіки і можуть бути змінені без попередження або повідомлення. Представлені в документі думки виражені з урахуванням ситуації на дату виходу матеріалу.

Ми не стверджуємо, що наведена інформація й думки правильні або представлені повністю, однак вони базуються на даних, отриманих з надійних джерел.

Дані публікації в жодному разі не покликані виступати в ролі керівництва до прийняття рішень та рекомендацій до купівлі або продажу валюти, цінних паперів тощо, оскільки мають суто ознайомчий характер. Автори не несуть жодної відповідальності або зобов'язань щодо збитків через прийняті на основі даних публікацій рішення.

Несанкціоноване копіювання, розповсюдження, а також публікацію цього документа в будь-яких цілях заборонено.

Інститут еволюційної економіки
<http://www.iee.org.ua>

Директор
[Макаренко Ігор Петрович](#)

Аналітик
[Острокоморець Олег Олегович](#)

Літредактор
[Козичко Валентина Миронівна](#)